

У літературі зазначається, що за допомогою правового захисту відбувається: 1) відновлення попереднього стану потерпілого; 2) припинення порушення шляхом позбавлення акта (події) сили "регулятивного" юридичного факту; 3) охоронно-забезпечувальний вплив шляхом створення додаткових правових умов для безперешкодного здійснення порушених прав та інтересів; 4) еквівалентна компенсація порушених прав. При цьому найбільш повно і всебічно захист цивільних прав і законних інтересів досягається за допомогою цивільно-правових способів [4, с. 4].

Способи захисту суб'єктивних прав і охоронюваних законом інтересів, будучи матеріально-правовими за своєю природою, безпосереднім чином стикаються з цивільним судочинством тому, що захист права і охоронюваного законом інтересу - це кінцева мета діяльності суду в цивільному процесі. Можна навіть сказати, що вони знаходяться на стику цивільного матеріального та цивільного процесуального права.

#### *Список використаних джерел:*

1. Воложанин В.П. Несудебные формы разрешения гражданско-правовых споров. - Свердловск: Ср.-Уральск. книжн. изд-во, 1974. - 206 с.
2. Стоякин Г.Я. Понятие защиты гражданских прав. // Проблемы гражданско-правовой ответственности и защиты гражданских прав. - Свердловск: Свердловский юр. институт, 1973. - С. 30-45.
3. Малеин Н.С. Гражданский закон и права личности в СССР. - М.: Юрид. лит., 1981. - 214 с.
4. Илларионова Т.И. Система гражданско-правовых охранительных мер: Автореф. дисс... докт. юр. наук. - Свердловск: 1985. - 32 с.

### **ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУДОВОЇ СИСТЕМИ КУБИ**

**Ланцева Катерина В'ячеславівна**, здобувач кафедри цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ

*Науковий керівник:* професор кафедри цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник *Лов'як О.О.*

Основи судової системи закріплені в Конституції Куби. Функція здійснення правосуддя належить народу і реалізується від його імені Верховним народним судом та іншими судами. Суди складають систему державних органів функціонально незалежних від будь-яких інших органів і підпорядковуються тільки Національній асамблеї народної влади та Державній раді (ст.122). Судді при здійсненні своїх функцій незалежні і підкоряються лише закону.

Відповідно до ст.124 Конституції Республіки Куба Верховний народний суд є вищою судовою інстанцією, і його рішення є остаточними. Через свою президію він здійснює законодавчу ініціативу і повноваження відповідно до регламенту, приймає рішення і видає правила, обов'язкові до виконання всіма народними судами, і на основі їх досвіду видає інструкції обов'язкового характеру для встановлення єдиної судової практики при тлумаченні і застосуванні закону.

Пленум Верховного народного суду Республіки може направляти суддів цього суду в провінційні та муніципальні народні суди для перевірки винесених вироків, отримання даних про стан злочинності, а також про різні аспекти діяльності названих судів, збору інформації з питань правильного й однакового застосування закону та у зв'язку з виданням відповідних інструкцій. Пленум здійснює через Керуючу раду контроль і спостереження за судовою діяльністю всіх судів.

Другу ланку кубинської правової системи становлять провінційні суди, які розглядають у першій інстанції певні категорії кримінальних, цивільних та інших справ, а також скарги на рішення муніципальних судів, що складають нижню ланку.

Муніципальні суди розглядають у першій інстанції основну масу всіх кримінальних, цивільних та інших справ. Окрему вертикаль утворюють військові трибунали для яких вищою інстанцією є військова палата Верховного народного суду. Верховний народний суд і провінційні суди мають у своєму складі палати (salas) у кримінальних, цивільних, адміністративних, трудових справах і справах державної безпеки (Верховний народний суд - також військову палату). Всі суди приймають рішення колегіально. Професійні судді та народні засідателі мають рівні права та обов'язки.

Суди звітують у своїй діяльності перед Асамблеєю, яка їх обрала не рідше одного разу на рік. Право відкликання суддів належить органу, який їх обрав. Конституція Куби встановлює, що всі суди обираються і періодично оновлюються. Суддя повинен бути придатним до здійснення адвокатської діяльності; мати диплом, виданий або підтверджений університетом або уповноваженою офіційною установою; бути кубинським громадянином за народженням або натуралізації; активно брати участь у революційній діяльності; володіти високими моральними якостями і користуватися гідною репутацією. На Кубі, як і раніше діють товариські суди, які розглядають справи про дрібні правопорушення та деякі види цивільних спорів.

Генеральна прокуратура представляє собою єдиний орган, підпорядкований виключно Національній асамблеї народної влади та Державній раді. Генеральний прокурор отримує інструкції безпосередньо від Державної ради і звітує у своїй діяльності перед Національною асамблеєю народної влади не рідше одного разу на рік. Він керує діяльністю прокуратури на всій національній території. Органи прокуратури організовані по вертикалі, підкоряються тільки Генеральній прокуратурі і незалежні від місцевих органів влади. Генеральний прокурор та його заступники обираються і можуть бути відкликані Національною асамблеєю народної влади. Генеральний прокурор є за посадою членом президії Верховного народного суду.

#### *Список використаних джерел:*

1. Порівняльне правознавство: Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів / В.Д. Ткаченко, С.П. Погребняк, Д.В. Лук'янов; За ред. В.Д. Ткаченка. – Харків: Право, 2003.
2. Дмитрієв А. І., Шепель А. О. Порівняльне правознавство / Відп. ред. В.Н. Денисов. – К.: Юстініан, 2003. – 184 с.